

Místní program obnovy vesnice

Mníšek

Obsah

1. Úvod - Program obnovy vesnice

Programem obnovy vesnice, se obec definuje v hospodářském rozvoji obce, který je zaměřen na stavební obnovu obytných a hospodářských objektů, obnovu a výstavbu občanské vybavenosti, technické infrastruktury a péči o krajinu.

Program obnovy vesnice zásadně předpokládá participaci obyvatel venkova, občanských spolků a sdružení při obnově jejich obce v souladu s místními tradicemi a je zaměřen na hospodářský rozvoj obce.

2. Základní informace o obci

Obec Mníšek leží na severozápad od Liberce, na úpatí Jizerských hor, na silnici směrem na Frýdlant v Čechách a na železnici směrem na Raspenavu a Frýdlant v Čechách. Po silnici je od Liberce vzdálena necelých 10 km.

Obec Mníšku sdružuje dvě části: Mníšek a Fojtka. Větší část Mníšku a celá Fojtka leží v Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Vesnice, jejíž německý název byl Einsiedel (a latinský Heremita), je typickou větší obcí severočeského regionu. Obec má dvě dominanty: první představuje barokní kostel sv. Mikuláše s cenným rokokovým interiérem (státem chráněná památka), druhou je místní sto let stará údolní přehrada

Mníšek tvoří spolu s 8 obcemi (Hrádek nad Nisou, Chrastava, Bílý Kostel nad Nisou, Chotyně, Kryštofovo Údolí, Nová Ves, Oldřichov v Hájích a Rynoltice) [Mikroregion Hrádecko – Chrastavsko](#), který je součástí mezinárodního [Euroregionu Nisa](#).

Statistická data

Katastrální výměra: 2540 ha
Počet částí: 2
Počet obyvatel k 1. 1. 2004 : 1 133
Průměrný věk: 36,9
Pošta: Ano (PSČ 463 31)
Škola: Ano
MŠ: ano
Zdravotnické zařízení: Ano
Policie: Ne
Kanalizace (ČOV): částečně
Vodovod: Ano
Plynofikace: Ano

3. Historie obcí Mníšek a Fojtka

První usedlosti v naší obci vznikaly ještě před husitskými válkami. Byly budovány podél lesní stezky, ze které později vznikla říšská silnice z Liberce do Frýdlantu. Nejstarším dokumentem, ve kterém je zmínka o Mníšku, je poplatnický rejstřík (urbář) z roku 1381. V této době bylo v Mníšku 18 selských usedlostí, 2 pily, 1 mlýn na obilí a 1 mlýn na tříslo. K těmto usedlostem patřilo 490 korců (=141 ha) pozemků. Mníšek tehdy patřil k panství Frýdlant. To potvrzuje také zápis v urbáři panství z roku 1409. Hrad a město Frýdlant, stejně jako jeho široké okolí, patřilo již od 13. století pánům z Bibersteina. Rod pocházel ze Saska. V Českém království se usadil Rulko (Rudolf) z Bibersteina, když v roce 1278 koupil od krále Přemysla Otakara II. hrad Frýdlant. Svého času byla ves Mníšek příslušenstvím hradu Hamrštejn, také majetku pánů z Bibersteina. V průběhu historie připadly vsi příslušné k tomuto hradu k újezdu Libereckému. Když v roce 1551 Kryštofem z Bibersteina vymřela frýdlantská větev rodu, neuznala česká komora dědické nároky jeho lužických příbuzných a převzala majetek jako odúmrt' spadlou na krále. V roce 1558 bylo panství prodáno císařskému radovi Fridrichovi z Redernu. Redernové drželi Frýdlant a Liberec pouhých 70 let. Přesto se jejich působení výrazně zapsalo do dějin kraje jako éra značného hospodářského rozkvětu. Za účast ve stavovském odboji 1619 - 1620 byl Kryštofovi z Redernu Frýdlant zkonfiskován a v roce 1622 získal panství Albrecht z Valdštejna. Ten byl císařem povýšen do šlechtického stavu s titulem vévoda z Frýdlantu. Po Valdštejnově zavraždění roku 1634 v Chebu se majitelem frýdlantského panství stal Matyáš hrabě Gallas. Po smrti posledního Gallase, Filipa Josefa, zdědil statky jeho synovec Kristián Filip hrabě Clam, který spojil své jméno se jménem vymřelého rodu na Clam-Gallas. Clam-Gallasové drželi Frýdlant až do roku 1945.

Jméno obce pochází podle jazykovědců od slova "mníšek", které je zdvojnásobením od "mnich". To vzniklo zřejmě volným překladem německého názvu obce "Einsiedel", který má původ v pojmu "Einsiedler", tj. poustevník.

K dominantám obce patří **barokní kostel** zasvěcený sv. Mikuláši. Původní dřevěnou modlitebnu z kůlů nahradili frýdlantští Redernové v roce 1570 kamenným kostelíkem. K dnešnímu kostelu byl položen základ 3. 6. 1739. Kostelní věž byla do současné podoby vyzvednuta roku 1774. Kostel je státem chráněnou památkou, stejně jako fara z roku 1767 a socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1861.

Škola. Před rokem 1700 se vyučovalo v soukromém domě č. 83, který vyhořel. Po dobu výstavby nové dřevěné školy s prkenným přístavkem (byt pro učitele) byla škola na faře. Roku 1820 byla postavena kamenná škola i s bytem pro učitele, která stojí dodnes. Navštěvovalo ji 322 žáků z Mníšku, Oldřichova v Hájích, Fojtky a Filipova. V roce 1878 byla zahájena stavba nové školy, ta pak byla rozšířena roku 1912 a dnešní podobu získala roku 1957.

Pošta byla založena 11. 4. 1867, veřejná telefonní stanice byla uvedena do provozu 1. 7. 1901. Železniční stanice na trati Liberec - Frýdlant byla postavena a do provozu uvedena 31. 7. 1906.

V letech 1904 až 1906 byly na území obce postaveny dvě malebné údolní přehrady. Na hranici Mníšku a Fojtky, na potoce Fojtka, stojí vodní dílo stejného jména. Hráz je vystavěna z lomového kamene a je dlouhá 146 m. Nádrž má plochu 8,75 ha a zadržuje 250 000 krychlových metrů vody. Na druhé hranici, mezi Mníškem a Novou Vsí, je na Albrechtickém potoce vybudována přehrada stejného typu s názvem Mlýnice. Délka hráze je 195 m, výška 21,5 m, plocha 7 ha a zadržuje rovněž 250 000 krychlových metrů vody. Přehrady byly postaveny po sérii katastrofálních povodní, které přišly v období 1846 - 1888. Účel těchto přehrad byl dvojitý: ochrana před povodněmi a zásobárna vody v suchých měsících.

Po druhé světové válce se obě obce postupně osídlily českým a částečně i slovenským obyvatelstvem, čímž se pronikavě změnil jejich ráz. V roce 1960, kdy došlo ke změně územního členění, byla Fojtka připojena k Mníšku.

4. Obyvatelstvo a ekonomická aktivita obyvatelstva

Počet trvale bydlících obyvatel :

1961	1970	1980	1991	2001	2004
1 130	1 085	952	873	1 063	1 133

V obci je ekonomicky aktivních 579 obyvatel. V tom 15 pracujících důchodců, 14 žen na mateřské dovolené. Nezaměstnaných obyvatel je 48.

Z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel pracuje 161 v průmyslu, 61 ve stavebnictví, 65 v obchodě, 32 v dopravě a telekomunikacích a zbytek v ostatních oborech.

Do zaměstnání vyjíždí z obce za prací 346 obyvatel tj. 65,2 % z celkem pracujících.

Žáci, studenti a učni vyjíždějící do škol : celkem 95 tj. 52,2% ze všech žáků, studentů a učňů.

5. Akce Programu obnovy vesnice

5.1. Osvětové, kulturní a společenské

1. Informace

V obci vychází pravidelně 1x za 2 měsíce Mníšecký zpravodaj. O dění obci informují 3 úřední desky, 2 se nacházejí v části Mníšek a 1 v části Fojtka.

Mimo oficiální úřední desku obce slouží k informování obyvatel také 3 plakátovací plochy.

2. Místní kronika

Podrobné informace o historii obce lze nalézt v První české kronice obcí Mníšek a Fojtka, jejímž je autorem současný kronikář Mgr. Ladislav Ulrych, a kterou vydala Obec Mníšek v prosinci 2004.

3. Místní spolky a jejich činnost

Významným spolkem fungujícím v obci je především Sbor Dobrovolných hasičů, fotbalový klub Gasservis, tenisový klub, Klub českých turistů, golfový klub YPSILON GOLF.

4. Lidové zvyky a tradice

Duben - Pálení čarodějnic – 30.4. - vatra zajišťuje Sbor dobrovolných hasičů. Akce je spojená s lampiónovým průvodem pro děti.

Květen - turistický pochod Loupežnická pěšina s několika okruhy s různou náročností

Červen - Dětský den – tradiční dětský den probíhá na hřišti, je doprovázen místní kapelou, dále ukázka vojenské techniky, sokolník, seskok parašutistů, ukázka práce Policie ČR, možnost projížďky na koni

Červenec - Neckijáda – každoroční akce na přehradě. Plavidla všeho druhu závodí na vymezené trati

Srpen - Vytrvalostní cyklistický závod hřiště – kopec Brdo - hřiště

- Září - Mníšecké kolečko – soutěž mladých hasičů
- Září - Zájezd na Zahradu Čech
- Říjen - Drakiáda – pouštění draků pro děti a rodiče
- Listopad – plavání ve studené vodě na přehradě Fojtka o pohár starosty obce
- Prosinec - Mikulášská besídka pro důchodce - každoroční setkání důchodců v restauraci u Kořínků. Obec zajišťuje rovněž svoz účastníků.
- Prosinec - Vánoční slavnosti v ZŠ spojené s vánočními trhy
- Prosinec – Zpřístupnění pohyblivého Valešova betlému veřejnosti
- Průběžně celý rok - Výtvarné dílny ve škole – 1x za měsíc probíhají výtvarné dílny pro maminky s dětmi na téma odpovídající ročnímu období, s cílem využít tradičních řemesel a zvyků Čech

Zájezdy do divadla – 1x ročně

Vítání občánků - 2x ročně

Průběžně celý rok – tenisové turnaje ve všech věkových kategoriích

V srpnu r. 2006 uspořádala Obec Mníšek spolu s Obcí Nová Ves důstojnou oslavu 100. výročí otevření přehrady Fojtka a Mlýnice.

5.2. Akce hospodářského a regionálního rozvoje

V minulém volebním období 2002 – 2006 došlo k realizaci investičních a neinvestičních akcí

- pojmenování a označení všech ulic obce
- oprava hasičské zbrojnice
- úprava veřejného prostranství u hasičské zbrojnice a osvětlení přechodu pro chodce
- vybudování parku v centru obce u hasičské zbrojnice
- oprava zastávek ČSAD
- úprava veřejného prostranství u samoobsluhy
- rekonstrukce fasády a výměna oken obecního úřadu
- vybudování chodníků v centru obce
- oprava místních komunikací
- vybudování cyklostezky
- vybudování vodovodu a kanalizace v Nádražní ul., vodovodu v ul. Na Kopečku, vodovodu v Polní ul.
- výměna oken v ZŠ a rekonstrukce sociálního zařízení
- rekonstrukce zvoničky ve Fojtce
- vybudování osvětlení fotbalového hřiště
- oprava fasády restaurace Na hřišti a klubovny fotbalového klubu a úprava okolí
- rekonstrukce bytů v obec. domě čp. 244
- vybudování chráněného bytu u čp. 244
- vybudování plynového topení v MŠ a terénní úpravy v okolí MŠ
- instalování map obce a informačních tabulí

- vypracování Územního plánu obce vč. změn č. 1 a 2, současně se zpracovává změna č.3
- za uplynulé období bylo rovněž postaveno velké množství RD

Obecní úřad a upravené prostranství před samoobsluhou

Služby a obchod v obci

Oblast služeb zajišťují místní soukromí podnikatelé :

- truhlářská výroba
- pila
- instalatérské a topenářské práce
- zámečnictví
- elektroinstalační práce
- slaboproudá technika
- pokrývačské a klempířské práce
- výroba žaluzií a plast. prvků
- stavebnictví
- nástrojárna
- prášková lakovna
- autoklempířství
- prodejna autodílů
- autosklo, autočalounictví, prodej lodí
- autoplachty
- autodoprava
- restaurace pivnice U barona
- samoobsluha a řeznictví
- večerka
- cukrárna U mostu
- starožitnictví
- smíšení zboží – elektro
- drogerie
- výroba a prodej čistících prostředků
- kadeřnictví
- ubytovací zařízení ve Fojtce
- sauna ha hřišti
- benzínová pumpa

5.3. Plánované rozvojové aktivity akce

- Veřejná prostranství

Pro realizaci úpravy prostranství přímo ve středu obce se zpracovávají studie využití ploch u školy a také na hlavní křižovatce u Večerky U Pepy.

Prostranství připravené k rekonstrukci

Prostranství u školy

Další významnou investiční akcí bude vybudování kulturně-spoločenského centra na pláži u přehrady Fojtka, kde budou na obecních pozemcích vybudovány restaurace a zázemí pro letní rekreaci.

- Místní komunikace

Opravy místních komunikací probíhají průběžně od roku 1990. Většina místních komunikací má asfaltový povrch. Nákladnost těchto oprav je však značná a proto k nim dochází postupně podle frekvence využívání.

Zimní údržba, kterou zajišťuje Obec Mníšek, je prováděna dle aktuálního stavu vlastním traktorem a zaměstnancem OÚ.

- Veřejné osvětlení

V uplynulém období byla provedena modernizace veřejného osvětlení v obou částech obce, tzn. v Mníšku i ve Fojtce, vč. výměny svítidel a rozvodných skříní.

- Kanalizace

V části obce je vybudována kanalizace, odpad prochází 2 čističkami odpadních vod. Vzhledem k nové výstavbě rodinných domů a nárůstu obyvatel nemají již tyto čističky v současné době dostatečnou kapacitu. Pro další období se uvažuje s modernizací a rekonstrukcí stávajících čističek tak, aby se zvýšila jejich kapacita a zlepšila kvalita likvidace odpadních vod.

- Vodovody

Každý rok se rozšiřuje síť vodovodního řádu, vzhledem k výstavbě rodinných domů, po celé obci Mníšek, ale i v sousední obci Nová Ves, neboť se jedná o sdružený vodovod obou obcí. Na tento vodovod je napojeno již i několik objektů v obci Oldřichov v Hájích a v příštím roce bude napojen nový řad i pro tuto obec.

- Likvidace odpadů

Obec vydala Obecně závaznou vyhlášku o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce. Na základě této vyhlášky se vybírá poplatek na osobu a rok. Odkládání odpadu je řešeno nádobami na odpad s týdenním nebo čtrnáctidenním vývozem a nádobami na tříděný odpad, rozmístěnými po obci. 2x ročně mají občané možnost odkládat velkoobjemový a nebezpečný odpad do kontejnerů. Odpad z košů, rozmístěných v Mníšku i Fojtce a ze hřbitova je svážen do obecního kontejneru a pravidelně vyvážen odbornou firmou.

Přílohy :

Plán investičních akcí obce na rok 2007